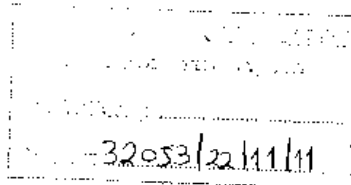

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α'**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας: 101 87
Τηλέφωνο : 210 5231305
Πληροφορίες: Γκίνη Α.

Αθήνα, 15-11-2011
Αρ. Πρωτ.: Π1α/Γ.Π. 25710

ΠΡΟΣ: Συνήγορο του Πολίτη
Χατζηγιάνη Μέξη 5
115 28 Αθήνα

ΘΕΜΑ: « Διαβίβαση της υπ' αριθ. 371/2011 γνωμοδότησεως του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους».

ΣΧΕΤ: Το υπ' αριθ. πρωτ. 135144/22-02-2011 έγγραφό σας.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα την υπ' αριθ. 371/2011 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η οποία έγινε δεκτή από τον κ. Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναφορικά με τη χορήγηση του πολυτεκνικού επιδόματος τρίτεκνης οικογένειας σε διαζευγμένο πατέρα που έχει αναλάβει την επιμέλεια και των τριών τέκνων του με την ίδια σύζυγο και η οποία συμβάλλει στο κόστος διαβίωσης των τέκνων με την καταβολή μηνιαίου χρηματικού ποσού στον πατέρα.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: Φύλλα τέσσερα (4)

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
α/α**

Π. ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Ο.Γ.Α.
Κλάδος Στ Οικογ.Επιδομάτων
Αβέρωφ 7
104 33-Αθήνα
2. Ανώτατη Συνομοσπονδία
Πολυτέκνων Ελλάδος
Πλ. Ελευθερίας 22
105 53 Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Δ/ση Προστασίας Οικογένειας Α

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
*****

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 371/2011
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'
Συνεδρίαση της 20^{ης}-9-2011

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Βλάσιος Βούκαλης, Ανδρέας Φυτράκης, Στέφανος Δέσης, Ιωάννης Χαλκιάς, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλα.

Εισηγητής: Νικόλαος Τσίρος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αρ. Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. Π1α/Γ.Π.οικ.64676/8-6-2011 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας, Διεύθυνσης Προστασίας Οικογένειας, Τμήμα Α, του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Περίληψη Ερωτήματος: Με διδόμενο ιστορικό, ότι απορρίφθηκε αίτημα του Ε.Π. διαζευγμένου πατέρα που έχει αναλάβει την επιμέλεια και των τριών, όλων εντός γάμου, τέκνων του περί λήψεως του πολυτεχνικού επιδόματος τριτέκνων του άρθρου 6 του Ν.3631/2008, ερωτάται κατά πόσο αυτός δικαιούται του ως άνω επιδόματος, ενόσω η μητέρα (πρώην σύζυγος) συμβάλλει στο κόστος διαβίωσης των τέκνων τους με την καταβολή μηνιαίου χρηματικού ποσού στον πατέρα.

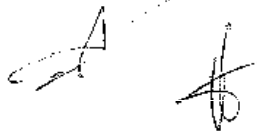
I. Από το περιεχόμενο του ανωτέρω εγγράφου της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας, Διεύθυνσης Προστασίας Οικογένειας, Τμήμα Α του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και των συνημμένων σε αυτό εγγράφων προκύπτει το εξής ιστορικό:

Ο Ε.Π. έχει τρία ζώντα τέκνα, όλα εντός γάμου με την Σ.Τ. Οι δύο γονείς έλαβαν διαζύγιο με την 265/2008 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών στην οποία γίνεται μνεία για την ανάληψη της επιμέλειας και των τριών τέκνων από τον πατέρα, σύμφωνα με το ιδιωτικό συμφωνητικό που υπέβαλαν οι γονείς και οι σύζυγοι για αίτημα συναινετικού διαζυγίου. Στο ίδιο συμφωνητικό εμφανίζεται και συμφωνία των γονέων για την επικοινωνία με τα τέκνα και υπόσχεση συμμετοχής στο κόστος διαβίωσης με την καταβολή από τη μητέρα, μηνιαίου χρηματικού ποσού στον πατέρα. Ο Κλάδος Οικογενειακών Επιδομάτων του Ο.Γ.Α. με την 200481/17-3-2008 απόφαση της Προϊσταμένης αυτού απέρριψε αίτημα του Ε.Π. για τη λήψη πολυτεχνικού επιδόματος τριτέκνων. Ομοίως απερρίφθη ένστασή του με την 17/9-2-2010 απόφαση της Επιτροπής Εκδίκασης Ενστάσεων του Ο.Γ.Α. Ως λόγος απόρριψης του αιτήματος του Ε.Π. προβλήθηκε η χρηματική συμμετοχή της μητέρας των τέκνων στις ανάγκες διαβίωσής τους με την καταβολή χρηματικού μηνιαίου ποσού.

Στη συνέχεια, ο Ε.Π. υπέβαλε στις 24-11-2010 αναφορά στο Συνήγορο του Πολίτη με θέμα την επανεξέταση του αιτήματός του. Ο Συνήγορος του Πολίτη με το υπ' αριθ. πρωτ. 135144/22-2-2011 έγγραφο του προς την ερωτώσα Διεύθυνση ζήτησε από αυτήν ανάληψη πρωτοβουλιών που θα αποσαφηνίσουν την κατάσταση, τασσόμενος υπέρ του αιτήματος του Ε.Π. Με αφορμή το ανωτέρω έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη, η Διεύθυνση Προστασίας Οικογένειας, Τμήμα Α του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης υπέβαλε το υπό κρίση ερώτημα.

Ενόψει των ανωτέρω το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί ομοφώνως τα εξής:

II. Α. Με το άρθρο 63 του Ν.1892/1990 θεσπίστηκαν μέτρα για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας. Ειδικότερα ορίστηκε ότι : (παρ.1) Στη μητέρα που αποκτά τρίτο παιδί καταβάλλεται επί τριετία (που με την παρ.1 του άρθρου 39 του Ν.2459/1997 έγινε εξαετία) μηνιαίο επίδομα ύψους ..... (παρ.2). Στην παρ.3 ορίζεται ότι : Στην μητέρα που θεωρείται πολύτεκνη κατά το Ν.1910/1994

(όπως αντικαταστάθηκε κατ' αρχήν με το άρθρο 14 παρ.1 του Ν.860/1979 και στη συνέχεια με το άρθρο 6 παρ.1 του Ν.3454/2006) καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα .... έως ότου παύσει να έχει άγαμα παιδιά ηλικίας μέχρι 25 ετών.

Β. Με το Ν.3631/2008 η χορήγηση του πολυτεχνικού επιδόματος επεκτάθηκε και στις τρίτεκνες οικογένειες. Με το άρθρο 6 παρ.1 του Ν.3631/2008 ορίστηκαν τα εξής:

«**1.** Στη μητέρα που έχει ή αποκτά τρία ζώντα τέκνα χορηγείται από την 1^η Ιανουαρίου 2008 μηνιαίο επίδομα για κάθε άγαμο παιδί της κάτω των 23 ετών.....

Εάν για ένα παιδί συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση και του επιδόματος της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του Ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), όπως ισχύει, καταβάλλεται για το παιδί αυτό το μεγαλύτερο εκ των δύο .....

Τα τέκνα, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος λήψης του παραπάνω επιδόματος, είναι τα τέκνα που αποκτώνται από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους, τα νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα, καθώς και τα γεννηθέντα εκτός γάμου.....

Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου ή υπαίτιας εγκατάλειψης των τέκνων του και οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης ή διαζυγίου, η παροχή καταβάλλεται σε όποιον έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων».

III. Από τις διατάξεις που μνημονεύθηκαν προκύπτουν τα εξής:

Σε περίπτωση διαζυγίου, η παροχή πολυτεχνικού επιδόματος στις τρίτεκνες οικογένειες που προβλέπεται με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 63 του Ν.1892/1990 καταβάλλεται στον έχοντα την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων. Εν προκειμένω, κρίσιμο ζήτημα για την παροχή του πολυτεχνικού επιδόματος είναι η αναζήτηση σχετικά με το ποιός γονέας έχει αναλάβει την επιμέλεια των τέκνων και επομένως έχει και την ευθύνη για τη διατροφή αυτών. Ο νομοθέτης δεν συναρτά τη χορήγηση του επιδόματος με την πιθανή συμμετοχή στο κόστος διαβίωσης των τέκνων από τον έτερο γονέα, γι' αυτό άλλωστε στη γραμματική διατύπωση της προαναφερθείσας διάταξης αναφέρεται διαζευκτικά «στον έχοντα την κύρια η αποκλειστικά ευθύνη διατροφής των τέκνων».

Εκ της διατυπώσεως αυτής φαίνεται ότι ο νομοθέτης δεν αποκλείει την περίπτωση της χρηματικής συνδρομής του έτερου γονέα προς τον έχοντα την κύρια

ευθύνη διατροφής των τέκνων και επομένως δεν εξαρτά τη χορήγηση του πολυτεχνικού επιδόματος από το εάν συνδράμει ή όχι ο μη έχων την ευθύνη διατροφής των τέκνων διαζευγμένος γονέας στη διατροφή αυτών. Σε διαφορετική περίπτωση, ο νομοθέτης θα είχε συνδέσει τη χορήγηση του πολυτεχνικού επιδόματος σε περίπτωση διαζυγίου μόνον με τον έχοντα την αποκλειστική ευθύνη της διατροφής των τέκνων γονέα. Κάτι τέτοιο δεν προκύπτει όμως από τη διαζευκτική διατύπωση της διάταξης που δίνει τη δυνατότητα και στον έχοντα την κύρια και όχι οπωσδήποτε αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων γονέα για τη λήψη του σχετικού επιδόματος.

IV. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι η προσήκουσα απάντηση στο τεθέν ερώτημα είναι η εξής:

Πατέρας διαζευγμένος που έχει αναλάβει την επιμέλεια και των τριών, όλων εντός γάμου, τέκνων του με την ίδια σύζυγο δικαιούται της χορήγησης του πολυτεχνικού επιδόματος τρίτεκνης οικογένειας, ανεξαρτήτως του ότι η πρώην σύζυγος και μητέρα των τέκνων συμβάλλει στο κόστος διαβίωσης αυτών με την καταβολή μηνιαίου χρηματικού ποσού στον πατέρα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ 5-10-2011

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Δημήτριος Αναστασόπουλος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΦΙΒΕΙΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Αντωνία Αλιζοπούλου

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ.
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Μ. ΜΠΟΚΑΡΗΣ